

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/69/2019
Identifikačné číslo spisu: 1111202854
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1111202854.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: SLOVENSKÝ KNIŽNÝ OBCHOD, a. s., Klincová 37, Bratislava, IČO: 35 731 974, právne zastúpeného JUDr. Július Jánošík, advokátom so sídlom Klincová 35, P. O. Box 86, Bratislava, proti žalovanému: JUDr. Karol Kovár, Vajnorská 8/A, Bratislava, správca konkurznej podstaty úpadcu: R., bytom B., R., v konaní o vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3Cbi/6/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. marca 2019, č. k. 1CoKR/39/2018-207, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu odmieta.
- II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 26. marca 2019, č. k. 1CoKR/39/2018-207, potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 3. októbra 2017, č. k. 3Cbi/6/2011 -142, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia potvrdil správnosť záverov súdu prvej inštancie. Odvolací súd v zhode so závermi zistenými súdom prvej inštancie poukazuje na ust. § 32 ods. 1, ods. 2, ods. 9, ods. 15, ako aj podľa ust. § 47 ods. 4, ust. § 78 ods. 1, ods. 8 zák. č. 7/2005 Z. z. ZKR mal za preukázané, že žalobca v tomto konaní nemá aktívnu vecnú legitimáciu k podaniu predmetnej žaloby o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty žalovaného, ako úpadcu. Odvolací súd v zhode so závermi zistenými súdom prvej inštancie zistil, že žalobcovi nesvedčí právo zakladajúce vylúčenie náhrady mzdy vo výške 6.745 eur, tak ako sa domáha nároku žalobou podanou na súde prvej inštancie, a to z dôvodu, že žalobca nepreukázal a nedoložil skutočnosť, že by mal vlastnícke, alebo iné právo k predmetnej pohľadávke zapísanej do súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu. Ak žalobca tvrdí, že predmetná pohľadávka právne nevznikla a ako obranu zvolí uvádzanie skutočností, tvrdení o tom, že medzi žalobcom a žalovaným nevznikol právny vzťah, z ktorého by žalovaný mal nárok na náhradu mzdy podľa zák. č.

311/2001 ZP, nemôže to byť dôvodom, zakladajúcim vylúčenie tejto pohľadávky zo súpisu majetku. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal dôvody a predpoklady pre úspešné uplatnenie vylučovacej žaloby podľa ust. § 78 zák. č. 7/2005 Z. z. ZKR, a to preukázanie skutočnosti, že majetok nemal byť do súpisu zaradený, ako aj to, že mu svedčí právo, ktoré vylučuje tento zápis majetku do súpisu úpadcu (napr. právo vlastnícke). Vylučovaciu žalobu by preto mohla podať len taká osoba (za predpokladu existencie pohľadávky), ktorá by tvrdila, že je veriteľom tejto pohľadávky, v danom prípade nároku na náhradu mzdy, a teda že predmetná pohľadávka patrí jej a nie úpadcovi. Odvolací súd v zhode s judikatúrou, v oblasti posudzovania podmienok a predpokladov pri podaní vylučovacej žaloby uviedol, že v praxi často podávajú dlžníci vylučovacie žaloby s argumentáciou, že dlh nevznikol, alebo zanikol splnením, pričom taká žaloba o vylúčenie veci v zmysle ust. § 78 ZKR nemôže byť úspešná. Neexistenciu dlhu môže osoba označená správcom ako dlžník namietať iba pri vymáhaní tejto pohľadávky. Ak by došlo k predaju takejto pohľadávky formou odplatného postúpenia, nastali by účinky voči osobe označenej ako dlžník, ak by pohľadávka neexistovala. Na takto uvedenom a zistenom skutkovom základe, preto nebolo možné prihliadnuť k obrane žalobcu a dôvodov v nej uvedených v odvolaní podanom voči vydanému rozsudku súdu prvej inštancie pre nepreukázanie podmienok a predpokladov, ktoré vyžaduje ust. § 78 ZKR. Ak sa žalobca v konaní z pozície dlžníka domáha určenia, že nie je dlžníkom úpadcu na nevyplatennej mzde za obdobie od 1. januára 2006 do 8. septembra 2006 vo výške 6.745 eur a zároveň sa domáha na základe takéhoto právneho titulu neexistencie pohľadávky zapísania tejto pohľadávky zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, domáha sa nároku na vylúčenie pohľadávky, avšak bez naplnenia už uvedených podmienok a predpokladov pre úspešné uplatnenie nároku v zmysle a v súlade s ust. § 78 ZKR. Ak súd prvej inštancie sa v predmetnom konaní zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, postupoval tak vecne správne. Rovnaký záver o správnosti postupu súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol aj vo vzťahu k záveru, že žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby na vylúčenie pohľadávky zo súpisu majetku konkurznej podstaty žalovaného, ako úpadcu. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolacom konaní nepreukázal dôvody, podmienky a predpoklady podľa ust. § 78 ZKR pre úspešné vylúčenie majetku, ktorého sa v konaní podanou žalobou domáha.

3. Vo vzťahu k časti odvolania o dôvodoch zakladajúcich nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalovanému, odvolací súd poukazuje na ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, konštatoval, že ak súd žalobu žalobcu vo výroku I. rozsudku zamietol, žalovaný bol v celom spore úspešný, a preto je vecne správne a dôvodné, aby súd priznal žalovanému náhradu trov konania v celom rozsahu. Ak žalobca v odvolaní poukazuje na to, že žalovaný ako správca konkurznej podstaty má nárok na odmenu, a preto nemá právo na náhradu trov konania, tento názor nie je vecne správny a nemá oporu v zákone. Odmena správcu za výkon činnosti a právo na náhradu trov konania, nie sú totožné právne nároky, pričom ich vznik, uspokojenie sa riadi ust. zák. č. 160/2015 Z. z. CSP, ako aj ust. zák. č. 7/2005 Z. z. ZKR, vrátane vykonávacích predpisov k týmto zákonom. Nie je možné sa stotožniť s argumentáciou žalobcu spočívajúcou v tom, že podľa ust. § 100 ods. 1, ods. 2 písm. a) ZKR, podľa ktorého „sú z uspokojenia v konkurze vylúčené trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v konkurznom konaní a v konaniach súvisiacich s týmto konaním, ak tento zákon neustanovuje inak“, ako obrany zakladajúcej nepriznanie nároku na náhradu trov konania. Priznanie nároku na náhradu trov konania sa riadi ust. zák. 160/2015 Z. z. CSP, pričom otázka uspokojenia tohto nároku je alebo môže byť posudzovaná podľa ust. § 100 ods. 1, ods. 2 ZKR, pričom otázka vylúčenia, alebo nevylúčenia trov účastníkov konania (strán sporu) nemôže byť limitujúca, pri posúdení otázky vzniku nároku podľa ust. § 255 ods. 1, ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. C. s. p. Na takto uvedenom a zistenom skutkovom základe, preto nie je možné prihliadnuť na dôvody odvolania v tej časti, v ktorej žalobca ako odvolateľ poukazuje na nesprávnosť postupu a záverov súdu prvej inštancie pri posúdení nároku na náhradu trov konania. V konaní podľa výsledkov dokazovania a záverov zistených súdom prvej inštancie je zrejmé, že úspech v konaní bol na strane žalovaného, a nie na strane žalobcu (odôvodnenie rozsudku v bode 38). So zreteľom na uvedené II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie považoval za vecne správny. Záverom odvolací súd konštatoval, že dôvody odvolateľa, v ktorých napáda odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, sa v konaní pred odvolacím súdom nejavia ako dôvody zakladajúce zmenu, alebo zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodu nesprávnych skutkových, alebo právnych záverov. Skutkové a právne závery, tak ako vyplýva

z vykonaného dokazovania, obsahu spisu vedenom na súde prvej inštancie pod č. k. 3Cbi/6/2011 boli zistené úplne, vecne správne a odvolací súd nenašiel v postupe súdu prvej inštancie žiadne pochybenia zakladajúce vyhovenie odvolaniu žalobcu. Nemožno preto prihliadnuť k obrane odvolateľa, rozhodnutie súdu prvej inštancie, čo do skutkových a právnych záverov, je podľa názoru odvolacieho súdu vecne správne. Na takto zistenom a uvedenom skutkovom základe, preto nemožno prihliadnuť k obsahu odvolania žalobcu a odvolací súd potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil podľa ust. § 420 písm. f/ CSP tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázal na nedostatky v odôvodnení rozhodnutí odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, podľa žalobcu vedúce k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej, a ktoré predstavujú porušenie právo dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, resp. čl. 46 Ústavy SR. Podľa žalovaného rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, bez identifikácie úvah súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu, ktoré by dávali možnosť preskúmať správnosť ich záverov. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil, resp. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť, resp. zamietnuť ako nedôvodné. Podľa žalovaného v dovolaní žalobca nevymedzil označený dovolací dôvod v súlade s ust. § 431 ods. 2 C. s. p., neuviedol relevantné skutočnosti preukazujúce naplnenie dovolacieho dôvodu, nevysvetlil z čoho odvodzuje prípustnosť dovolania, pričom dovolanie koncipoval formou judikaturou neprípustného „ďalšieho odvolania“.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací [podľa § 35 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v súdnom konaní, ktoré sa vymyká nie len zákonnému, ale ja ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany.

10. Najvyšší súd je pri rozhodovaní o dovolaní viazaný dovolacími dôvodmi tak, ako ich uviedla strana

sporu (§ 440 C. s. p.). Rozhodujúce pre rozhodnutie dovolacieho súdu [a pre záver o tom, ktorý dovolací dôvod dovolateľ uplatnil a podľa ktorého zákonného ustanovenia bude posudzovať prípustnosť podaného dovolania (t. j. či podľa § 420 C. s. p. alebo podľa § 421 C. s. p.)] je predovšetkým to, akým spôsobom dovolateľ predkladá dovolaciemu súdu svoju argumentáciu (či ide o spôsob predpokladaný ustanovením § 431 ods. 2, resp. ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p.).

11. Žalobca v zmysle uvedených kritérií vo svojom dovolaní uplatnil iba dovolací dôvod podľa § 431 C. s. p., keďže v ňom namietal existenciu vady zmätočnosti, ktorá mala založiť prípustnosť ním podaného dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

12. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú:

1/ nesprávny procesný postup súdu,

2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň

3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom (t. j. postupom priechiacim sa zákonu) znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom v materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk.

14. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie sú zásadne „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí v danej veci od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov.

15. Dovolací dôvod podľa ust. § 431 C. s. p. v podobe namietanej vady zmätočnosti podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. je vymedzený v súlade s ustanovením ust. § 431 ods. 2 C. s. p. iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétne špecifikovaným procesným postupom, ktorý považuje dovolateľ za nesprávny, mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať.

16. Z argumentácie žalobcu obsiahnutej v dovolaní vo vzťahu k prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. (vychádzajúc z obsahu dovolania v súlade s čl. 11 C. s. p.) vyplýva, že dovolateľ namieta porušenie ním označených práv tým, že odvolací súd (a tiež súd prvej inštancie) sa v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom nezaoberal s jeho podstatnou argumentáciou a rozhodnutie je nepreskúmateľné.

17. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S tým názorom sa stotožnil aj Ústavný súd SR (I.ÚS 364/2015, II.ÚS 184/2015, III.ÚS 288/2015 a I.ÚS 547/2016).

18. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Podľa právneho názoru vec prejednávajúceho senátu sa zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktorá nadobudla účinnosť od 1. júla 2016, nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska; vzhľadom na to treba toto stanovisko považovať za aktuálne aj po uvedenom dni.

19. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií (vychádzajúc z ich vzájomnej vecnej súvislosti a prepojenosti) je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa účastníci domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie a ako tieto úvahy posudzoval odvolací súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnemu posúdeniu veci, s ktorým sa stotožnil. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu má odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku náležitosti v zmysle § 220 C. s. p. a žalobca neopodstatnene namieta existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Za vadu uvedenú v tomto ustanovení nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

20. So zreteľom na vyššie uvedené preto dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesné neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.